

PINZELLADA CULTURAL RELACIONADA AMB EL



13ª Etapa: Sant Pau de Segúries - Molló

LLEGENDA DE MARINER DE SANT PAU DE SEGÚRIES

Fa molts anys, vivia a Roses un pescador. Havia estat un pescador pelat que just tenia un llagutet de rem de mala mort per anar de pesquera i alimentar-se ell i la seva dona. Però el mariner era molt treballador i valent de mans i braços i el dia que veia la mar abonançada no se n'estava d'entrar-hi dues i tres vegades a calar i llevar els seus ormejos de pesca. La muller, tant coratjosa com ell, l'ajudava per tot. Així que entre els dos anaven fent un raconet amb les pecetes que sobraven després de vendre el peix i adquirir les necessitats de la casa.

Al cap d'uns anys d'estalviar, el raconet va convertir-se en una bonica suma amb la qual el pescador de Roses adquirí un bastiment més gros que podia aparellar-se amb una petita vela llatina. Aleshores el mariner, apart de continuar calant les seves nanses i palangres als fraus entre els roquissars, alguna vegada acceptava noliejat el barquet amb càrrega per a dur-la a una altra platja, o bé anar-ne a recollir.

I tal com ho havia rumiat, amb el nou bastiment el mariner amplia l'empresa i va passar de navegar entre Roses i Begur a embarcar nòlits de mercaderies fins a Cotlliure o fins a Sant Feliu.

Un dia van proposar-li un nòlit especial cap a un destí més allunyat del que habitualment feia; hauria de dur aquell carregament fins el Port de Les Santes Maries de la Mar, allí on el riu de la Provença, el Roine, ajunta les aigües amb la mar. Va acceptar la feina.



De bon matí, quan el sol encara no s'havia abocat pel balcó de la ratlla de la mar, va fer-se a la mar i amb quatre singlades, ajudat per un terral bellugadís que mig inflava les veles, va ser lluny de la badia de Roses en un no res. A cap d'unes hores es va trobar-se en mig del Golf de Lleó i l'aigua començà a remoure's de manera preocupant. A les envistes de Seta el vent va començar a agitar la mar com una forquilla deixatant ous. Les ones, feien anar el vaixell al seu caprici: ara l'hissaven fins la cresta d'una líquida muntanya bramadora, ara l'enfonsaven dins una abismal caverna.

El mariner, que mai s'havia vist en una situació com aquella començava a conèixer quin gust tenia la por, En un d'aquells aterradors moments va jurar i va fer vots que si se'n sortia, mai dels mais voldria tornar a veure la mar. La tempestat va deixar-lo sense vaixell i sense mercaderies, però ell va salvar la vida. Els pescadors de Seta el van acollir i al cap de pocs dies, quan es va refer de l'ensurt, el mariner desfeu aquell viatge, que havia emprés pel camí de la mar i ara ho feia vorejant la costa pel camí de la terra. En arribar a Roses va contemplar amb desesperació com la mar li havia arrabassat la seva casa i també la seva família.

El mariner ho havia perdut tot, aleshores va recordar-se dels vots que havia fet mentre es trobava enmig del tremebund tràngol de les ones, fugir lluny de la mar. Partiria de seguida, abans de néixer la primera llum del dia i no s'aturaria fins allà on els homes no haguessin conegut mai la mar.

En marxar va prendre un rem que havia quedat damunt la platja com a testimoni del naufragi i va jurar-se fer camí serres endins travessant valls i muntanyes i no aturant-se fins que cap de les persones amb les que es trobés pogués reconèixer quin ús tenia aquella eina. Allà on ningú sabés per a que servia un rem edificaria altre cop la seva llar. Si pel camí trobava alguna persona feia que s'aturés i ensenyant-li el rem li preguntava:

—Mestre, sabríeu dir-me per a que serveix aquesta eina?

Fins aleshores la resposta invariablement havia estat la mateixa, o molt semblant:

—Això és un rem, home de Déu. Que no ho sabeu ?

Pel camí que baixava del poble, per on el mariner hi pujava, venia un jovenot de galtes colrades amb una sàrria penjada a l'espatlla. El feu aturar per a saludar-lo i preguntar-li si ell era fill d'allí.

—Prou!— Va respondre ras i curt, el pagès.

—I sabríeu dir-me quina mena d'eina és aquesta?— Va mostrar-li el rem.

—Prou.—Tornà a respondre el breu camperol, sense afegir-hi més detalls.

—Voldríeu dir-m'ho?

—Això és un cullerot per remenar la pitaça dels porcs —Afegí lacònic.

—Em diríeu el nom del poble d'on veniu?

—Sant Pau de Segúries. Mestre. I bon dia que jo tinc feina.

El mariner va establir-se a Sant Pau i va cercar ofici, i com que era valent de mans i braços no trigà gaire a reunir un raconet, i fent servir aquest raconet i amb l'ajuda de la ventura, que mai no va deseparar-lo del tot, arribà a construir-se un casal, el que encara avui porta el seu nom: Cal Mariner de Sant Pau de Segúries.